

Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Τμήμα Κοινωνιολογίας

Ακαδημαϊκό έτος 2021-2022

Π.Μ.Σ. "ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ"

Μάθημα: «Πόλη, εγκληματικότητα, αίσθημα ανασφάλειας και τιμωρητικότητα»

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια Χριστίνα Ζαραφωνίτου

Το μεταπτυχιακό μάθημα διεξήχθη το διάστημα από τις 28-2-2022 έως και τις 6-6-2022. Συνολικά ολοκληρώθηκαν δεκατρία (13) μαθήματα, τρίωρης διάρκειας έκαστο. Συμπληρωματικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές είχαν την ευκαιρία να συμμετέχουν ενεργά στο Σεμινάριο του Εργαστηρίου «Έγκλημα και Κινηματογράφος» καθώς και στις λοιπές επιστημονικές δράσεις εγκληματολογικού ενδιαφέροντος που διοργανώθηκαν από τη διδάσκουσα. Συγκεκριμένα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετείχα σε εκπαιδευτική επίσκεψη στις Αγρατικές Φυλακές Τίρυνθας, στις 12/4/22, όπου ενημερώθηκαν αναλυτικά για όλα τα σχετικά με το θεσμό και τη λειτουργία τους, ενώ επικοινωνήσα τόσο με το προσωπικό όσο και τους κρατούμενους κατά την επίσκεψη σε όλους τους χώρους της φυλακής. Συμμετείχαν, επιπρόσθετα, σε διαδικτυακή εκδήλωση για την Ημέρα της Γυναίκας ([SEMINAPIA \(panteion.gr\)](http://SEMINAPIA.panteion.gr)) που διοργάνωσε το Εργαστήριο Αστεακής Εγκληματολογίας στις 8-3-22 καθώς και στο Συμπόσιο – Symposium «INTER διάλογοι για την εκπαίδευση στη φυλακή. Do ut des» που διοργάνωσε το ΠΜΣ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου διαδικτυακά, Δευτέρα 4 Απριλίου 2022, 18.00. Στη Στρογγυλή Τράπεζα με Θεσμικοί φορείς συμμετείχε η διδάσκουσα Καθηγήτρια Χ.Ζαραφωνίτου.

Κατά την έναρξη του μεταπτυχιακού της μαθήματος, η διδάσκουσα απέστειλε ηλεκτρονικά στους φοιτητές το διάγραμμα και τους στόχους του μαθήματος, τον προγραμματισμό και το σχετικό αναλυτικό πρόγραμμα της διδακτέας ύλης, ενώ διένειμε σε ηλεκτρονική μορφή πλήρη φάκελο του μαθήματος με επιστημονικό υλικό, αρθρογραφία/μελέτες της και αναλυτική βιβλιογραφία.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα που ακολουθήθηκε, τέσσερα (4) μαθήματα αφιερώθηκαν από τη διδάσκουσα στην παρουσίαση και επιστημονική εμβάθυνση των βασικών θεματικών του μαθήματος: α) την πόλη εγκληματικότητα, β) αίσθημα ανασφάλειας και γ) τιμωρητικότητα, υπό το πρίσμα θεωρητικών, μεθοδολογικών και

εμπειρικών προσεγγίσεων. Επί των θεμάτων αυτών παρουσιάσθηκαν δύο (2) εισηγήσεις από την υπ.δρα Έλλη Ανίτση και την απόφοιτη του ΠΜΣ «Εγκληματολογία» για θέματα σύγχρονης περιβαλλοντικής εγκληματολογίας και τιμωρίας/τιμωρητικότητας, ενώ τα λοιπά μαθήματα αφιερώθηκαν στις παρουσιάσεις εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και το τελευταίο μάθημα στα συμπεράσματα του μαθήματος και ένα προφορικό τέστ.

Κάθε φοιτητής ανέλαβε μια πρώτη παρουσίαση της εργασίας που είχε επιλέξει από τα προταθέντα θέματα, την οποία παρέδωσε σε τελική μορφή μετά το πέρας των μαθημάτων, κατά την εξεταστική περίοδο, και αποτελεί απαλλακτική εργασία. Οι θεματικές καθώς και οι οδηγίες εκπόνησης των απαλλακτικών εργασιών που δόθηκαν στους φοιτητές ήταν:

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

A. Πόλη και εγκληματικότητα

1. Θεωρητική ανάλυση (άξονες, θεμελιώδεις έννοιες, εξηγητικό πλαίσιο) της οικολογικής προσέγγισης της Σχολής του Σικάγο.
2. Μεθοδολογία ερευνών Shaw & McKay στο Σικάγο: Επιστημονική συνεισφορά και ασκηθείσα κριτική.
3. Τεχνικές χαρτογράφησης του εγκλήματος: Ιστορική εξέλιξη είδη και εφαρμογές (παραδείγματα).
4. Εξέλιξη της εγκληματικότητας στην περιφέρεια πρωτεύουσας την τελευταία 20ετία: ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά.

B. Ανασφάλεια/Φόβος του εγκλήματος

5. Γενεαλογία των ερευνών για το φόβο του εγκλήματος: Ιστορική αποτύπωση.
6. Γενεαλογία των ερευνών για το φόβο του εγκλήματος: Τυπολογία μεθοδολογίας.
7. Ευαλωτότητα και φόβος του εγκλήματος.
8. Εμπιστοσύνη στους θεσμούς και φόβος του εγκλήματος.
9. ΜΜΕ και φόβος του εγκλήματος: ερευνητική προσέγγιση.

Γ. Τιμωρητικότητα

10. Η τιμωρία ως σκοπιμότητα της ποινής: φιλοσοφική οριοθέτηση και ιστορική εξέλιξη.
11. Από το νόμο του αντιπεπονηθότος στους σύγχρονους αυτόκλητους τιμωρούς: θεωρητική προσέγγιση και ενδεικτικές περιπτώσεις.

12. Η «αντικειμενική» τιμωρητικότητα μέσα από την εξέλιξη της αντεκληματικής πολιτικής στην Ελλάδα την τελευταία 10ετία.
13. Η «υποκειμενική» τιμωρητικότητα μέσα από τις έρευνες καταγραφής της «κοινής γνώμης» στην Ελλάδα την τελευταία 10ετία.
14. Η εξέλιξη της βίαιης εγκληματικότητας κατά και μετά την πανδημία: Η περίπτωση της ανθρωποκτονίας από πρόθεση ανάλογα με τη μορφή και τα κίνητρά της.
15. Υποστήριξη θυμάτων εγκληματικότητας και (αν)ασφάλεια.

ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Οι εργασίες παραδίδονται εντός της εξεταστικής του Ιουνίου ή κατά την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου
2. Η έκταση των εργασιών προσδιορίζεται περί τις 20 σελίδες.
3. Γραμματοσειρά calimbri, 12', διάστημα 1,5.
4. Οι παραπομπές πρέπει να γίνονται με ένα από τα αποδεκτά συστήματα.
5. Η βιβλιογραφία παρατίθεται κατ' αλφαβητική σειρά στο τέλος της εργασίας, βάσει της δόκιμης μορφής που περιλαμβάνουν οι σχετικές οδηγίες: [Οδηγίες εκπόνησης Προπτυχιακών εργασιών \(panteion.gr\)](#)
6. Η εργασία παραδίδεται και έντυπα και ηλεκτρονικά.

Οι φοιτητές έλαβαν την απαραίτητη υποστήριξη στο πλαίσιο του μαθήματος για την προετοιμασία της απαλλακτικής τους εργασίας, βάσει ατομικών συναντήσεων με τη διδάσκουσα, ενώ βιβλιογραφικά υποστηρίχθηκαν και από την υπ.δρα Έ.Ανίτση.